Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►B ►C1 **DECYZJA WYKONAWCZA RADY**

z dnia 17 maja 2011 r.

w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii ◄

(2011/344/UE)

(Dz.U. L 159 z 17.6.2011, s. 88)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►M1	Decyzja wykonawcza Rady 2011/541/UE z dnia 2 września 2011 r.	L 240	8	16.9.2011
►M2	Decyzja wykonawcza Rady 2011/683/UE z dnia 11 października 2011 r.	L 269	32	14.10.2011
►M3	Decyzja wykonawcza Rady 2012/92/UE z dnia 14 grudnia 2011 r.	L 46	40	17.2.2012
►M4	Decyzja wykonawcza Rady 2012/224/UE z dnia 29 marca 2012 r.	L 115	21	27.4.2012
►M5	Decyzja wykonawcza Rady 2012/409/UE z dnia 10 lipca 2012 r.	L 192	12	20.7.2012
►M6	Decyzja wykonawcza Rady 2012/658/UE z dnia 9 października 2012 r.	L 295	14	25.10.2012
►M7	Decyzja wykonawcza Rady 2013/64/UE z dnia 20 grudnia 2012 r.	L 26	30	26.1.2013
►M8	Decyzja wykonawcza Rady 2013/323/UE z dnia 21 czerwca 2013 r.	L 175	47	27.6.2013
►M9	Decyzja wykonawcza Rady 2013/703/UE z dnia 19 listopada 2013 r.	L 322	31	3.12.2013
►M10	Decyzja wykonawcza Rady 2014/197/UE z dnia 18 lutego 2014 r.	L 107	61	10.4.2014
►M11	Decyzja wykonawcza Rady 2014/234/UE z dnia 23 kwietnia 2014 r.	L 125	75	26.4.2014

sprostowane przez:

►C1 Sprostowanie, Dz.U. L 178 z 10.7.2012, s. 15 (2011/344/UE)

►C2 Sprostowanie, Dz.U. L 142 z 31.5.2016, s. 111 (2014/234/UE)

▼B
▼C1

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

z dnia 17 maja 2011 r.

w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii

▼B

(2011/344/UE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej ([1]), w szczególności jego art. 3 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Portugalia znalazła się ostatnio pod wzrastającą presją ze strony rynków finansowych, stwarzając zwiększone obawy dotyczące stabilności finansów publicznych tego kraju. Obecny kryzys istotnie wywarł ogromny wpływ także na finanse publiczne, co doprowadziło do gwałtownego wzrostu oprocentowania emitowanych przez nie obligacji. Po tym jak agencje ratingowe kilkakrotnie obniżyły ocenę wiarygodności kredytowej Portugalii, kraj ten utracił zdolność do refinansowania swojego zadłużenia w sposób zapewniający długoterminową stabilność finansów publicznych. Jednocześnie krajowy sektor bankowy, który jest w znacznym stopniu uzależniony od finansowania zewnętrznego, w szczególności w ramach strefy euro, został stopniowo pozbawiony dostępu do finansowania na rynkach międzynarodowych.

(2) W świetle tych poważnych zaburzeń gospodarczych i finansowych wynikających z nadzwyczajnych okoliczności pozostających poza kontrolą rządu, w dniu 7 kwietnia 2011 r. władze Portugalii oficjalnie zwróciły się o pomoc finansową Unii Europejskiej, państw członkowskich, których walutą jest euro, oraz Międzynarodowego Funduszu Walutowego („MFW”) w celu wsparcia programu politycznego ukierunkowanego na przywrócenie zaufania i trwałego wzrostu gospodarki oraz zapewnienia stabilności finansowej w Portugalii, w strefie euro i w Unii. W dniu 3 maja 2011 r. osiągnięto porozumienie pomiędzy rządem Portugalii i wspólną delegacją złożoną z przedstawicieli Komisji, MFW i EBC co do kompleksowego trzyletniego programu działań na okres do połowy roku 2014; porozumienie to zostanie ujęte w protokole dotyczącym polityki gospodarczej i finansowej (ang. *Memorandum of Economic and Financial Policies*) i w protokole ustaleń dotyczącym szczegółowych warunków w zakresie polityki gospodarczej (ang. *Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality*). Program ten zyskał poparcie dwóch największych partii opozycyjnych.

([1]) Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1.

▼B

(3) Portugalia przedstawiła Komisji i Radzie projekt gospodarczego i finansowego programu dostosowawczego („program”), którego celem jest przywrócenie zaufania do państwa i systemu bankowego oraz wsparcie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. W planie przewidziano podjęcie kompleksowych działań na trzech frontach. Po pierwsze – głębokie i przyspieszone reformy strukturalne mające zwiększyć potencjał wzrostu, przyczynić się do tworzenia nowych miejsc pracy i poprawić konkurencyjność (w tym poprzez dewaluację przy pomocy środków polityki fiskalnej). W szczególności program obejmuje reformy rynku pracy, sądownictwa, sektorów sieciowych oraz branży budownictwa mieszkaniowego i branży usługowej, mające na celu wzmocnienie potencjału wzrostu gospodarki, poprawę konkurencyjności i wsparcie procesu dostosowań gospodarczych. Drugim elementem jest wiarygodna i zrównoważona strategia konsolidacji budżetowej wsparta środkami strukturalnymi i lepszą kontrolą budżetową nad partnerstwami publiczno-prywatnymi i przedsiębiorstwami będącymi własnością skarbu państwa, której celem jest doprowadzenie do stałego spadku wskaźnika zadłużenia publicznego brutto w średnim okresie. Władze zobowiązały się do obniżenia deficytu do poziomu 3 % PKB do roku 2013 r. Trzecim elementem jest strategia sektora finansowego opierająca się na dokapitalizowaniu i delewarowaniu, obejmująca działania mające na celu ochronę sektora finansowego przed bezładnym delewerowaniem poprzez mechanizmy rynkowe wspierane przez instrumenty gwarancyjne.

(4) Według aktualnych prognoz Komisji dotyczących wzrostu nominalnego PKB (-1,2 % w roku 2011, -0,5 % w 2012, 2,5 % w 2013 i 3,9 % w 2014) cele budżetowe są zgodne z przewidywanym wzrostem relacji długu do PKB z poziomu 101,7 % w 2011 r. do 107,4 % w roku 2012, 108,6 % w 2013 i 107,6 % w 2014. Relacja długu do PKB ustabilizuje się zatem w 2013 r., a następnie przyjmie tendencję spadkową, zakładając dalsze postępy w redukcji deficytu. Na dynamikę zadłużenia ma wpływ szereg operacji pozabudżetowych, które zgodnie z prognozami doprowadzą do wzrostu relacji długu do PKB o 1¾ punktu procentowego (p.p.) PKB w 2011 r. i o ¾ p.p. rocznie w latach 2012–2014. Chodzi tu o operacje pozyskania znacznych aktywów finansowych, zwłaszcza na potrzeby możliwego dokapitalizowania banków i dofinansowania przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa, w wysokości odpowiadającej ½ % PKB rocznie w latach 2011–2014. Z drugiej strony do ograniczenia zadłużenia przyczynią się dochody z prywatyzacji, które do roku 2013 wyniosą łącznie około 3 % PKB.

(5) Komisja w porozumieniu z Europejskim Bankiem Centralnym („EBC”) i wspólnie z MFW oceniają, że w okresie od czerwca 2011 r. do połowy 2014 r. potrzeby finansowe Portugalii wyniosą łącznie 78 mld EUR. Pomimo znacznej konsolidacji budżetowej niedobór środków państwa może wynieść łącznie 63 mld EUR w całym okresie objętym programem. Oznacza to brak dostępu do rynku długu w średnim i długim okresie do pierwszej połowy 2013. Przyjmuje się, że Portugalia będzie w stanie refinansować część swojego obecnego zadłużenia krótkoterminowego, natomiast w programie przewidziano także bufor finansowy na wypadek nieoczekiwanych odstępstw od podstawowego scenariusza finansowania zakładanego przez Komisję. Zachęca się Portugalię do utrzymania i dostosowania operacji na swoim rynku finansowym w celu rozwoju dostępu do rynku i zaufania. Zawarta w programie strategia dotycząca sektora finansowego, mająca na celu trwałe przywrócenie zaufania do portugalskiego systemu bankowego, wymaga podniesienia przez grupy bankowe

▼B

współczynnika kapitału podstawowego warstwy 1 do poziomu 9 % do końca 2011 r. i 10 % do końca roku 2012, a następnie utrzymania tego poziomu. W programie przewidziano mechanizm wsparcia systemu bankowego do maksymalnej wysokości 12 mld EUR celem zapewnienia niezbędnego kapitału w razie gdyby nie udało się znaleźć rozwiązań rynkowych. Rzeczywiste potrzeby finansowe mogą być jednak znacznie niższe, zwłaszcza gdy warunki rynkowe znacząco się polepszą, a w okresie objętym programem banki nie odnotują żadnych poważnych nieoczekiwanych strat.

(6) Program byłby finansowany z wkładów pochodzących ze źródeł zewnętrznych. Pomoc Unii na rzecz Portugalii w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 407/2010 oraz w ramach wkładu z Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej wyniosłaby maksymalnie 52 mld EUR. Ponadto Portugalia zwróciła się do MFW o pożyczkę w wysokości 23,742 mld SDR (specjalnych praw ciągnienia), tj. 26 mld EUR po kursie z dnia 5 maja 2011 r., w ramach instrumentu rozszerzonego wsparcia finansowego (ang. *Extended Fund Facility*). Wsparcie ze strony europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej musi zostać udzielone na warunkach zbliżonych do warunków MFW. Pomocą finansową Unii powinna zarządzać Komisja.

(7) Rada powinna dokonywać regularnych przeglądów prowadzonej przez Portugalię polityki gospodarczej.

(8) Ustalone z Portugalią szczegółowe warunki dotyczące polityki gospodarczej powinny zostać określone w protokole ustaleń dotyczącym szczegółowych warunków w zakresie polityki gospodarczej (ang. *Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality*) („protokół ustaleń”). Szczegółowe warunki finansowe powinny zostać określone w umowie pożyczki.

(9) W regularnych odstępach czasu Komisja, we współpracy z EBC powinna weryfikować na podstawie wyników wizyt kontrolnych i regularnych sprawozdań władz Portugalii, czy związane z pomocą finansową warunki dotyczące polityki gospodarczej są spełniane.

(10) Podczas realizacji programu Komisja powinna zapewniać dodatkowe wskazówki w zakresie polityki oraz pomoc techniczną w określonych dziedzinach.

(11) Operacje, których finansowanie jest wspierane z pomocy finansowej Unii, muszą być zgodne z polityką Unii i prawodawstwem unijnym. Interwencje wspierające instytucje finansowe muszą być dokonywane zgodnie z unijnymi przepisami w zakresie konkurencji.

(12) Należy przyznać pomoc w celu wsparcia skutecznej realizacji programu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

▼M8

1. Unia udziela Portugalii pożyczki do maksymalnej wysokości 26 mld EUR, przy czym średni okres wymagalności wynosi maksymalnie 19,5 roku. Okres wymagalności poszczególnych transz pożyczki może wynieść maksymalnie 30 lat.

▼M11

2. Pomoc finansowa jest udostępniana przez okres trzech lat i sześciu tygodni, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie niniejszej decyzji.

▼M1

3. Pomoc finansowa Unii jest udostępniana Portugalii przez Komisję w maksymalnie 14 ratach. Rata może zostać wypłacona w jednej transzy lub w kilku transzach. Okresy wymagalności transz w ramach pierwszej i drugiej raty mogą być dłuższe niż maksymalny średni okres wymagalności, o którym mowa w ust. 1. W takich przypadkach okresy wymagalności kolejnych transz są ustalane tak, aby po wypłacie wszystkich rat osiągnięto maksymalny średni okres wymagalności, o którym mowa w ust. 1.

▼B

4. Warunkiem uruchomienia pierwszej raty jest wejście w życie umowy pożyczki i protokołu ustaleń. Warunkiem uruchomienia kolejnych rat pożyczki jest pozytywny wynik przeprowadzonej przez Komisję w porozumieniu z EBC weryfikacji przestrzegania przez Portugalię ogólnych warunków dotyczących polityki gospodarczej, określonych w niniejszej decyzji i w protokole ustaleń.

▼M2

5. Portugala pokrywa koszty finansowania każdej transzy pomocy finansowej ponoszone przez Unię.

▼B

6. Portugalia pokrywa ponadto koszty, o których mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) nr 407/2010.

7. Jeżeli będzie to wymagane w celu finansowania pożyczki, dozwolone jest ostrożne dokonywanie swapów stóp procentowych z kontrahentami posiadającymi najwyższą wiarygodność kredytową oraz korzystanie z możliwości przyspieszenia zaciągnięcia pożyczki.

8. Komisja decyduje o wysokości i uruchamianiu kolejnych rat. Komisja decyduje o wysokości transz.

▼M8

9. Na wniosek Portugalii Komisja może wydłużyć okres wymagalności raty lub transzy, pod warunkiem że nie zostanie przekroczony maksymalny średni okres wymagalności określony w ust. 1. Komisja może w tym celu refinansować całość lub część swojej pożyczki. Wszelkie kwoty pożyczone z wyprzedzeniem utrzymywane są rachunku prowadzonym w EBC, który Komisja otworzyła na potrzeby administrowania pomocą finansową.

▼B

Artykuł 2

1. Pomocą zarządza Komisja w sposób zgodny ze zobowiązaniami Portugalii.

2. Komisja w porozumieniu z EBC uzgadnia z władzami Portugalii szczegółowe warunki związane z pomocą finansową dotyczące polityki gospodarczej, zgodnie z art. 3. Warunki te są określone w protokole ustaleń, który zostanie podpisany przez Komisję i władze Portugalii, zgodnie ze zobowiązaniami, o których mowa w ust. 1. Szczegółowe warunki finansowe są określone w umowie pożyczki, która ma zostać zawarta z Komisją.

▼B

3. Komisja we współpracy z EBC weryfikuje w regularnych odstępach czasu (co najmniej raz na kwartał), czy związane z pomocą finansową warunki dotyczące polityki gospodarczej są spełniane, i przed wypłatą każdej raty składa sprawozdanie Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu. W tym celu władze Portugalii w pełni współpracują z Komisją i EBC oraz udostępniają im wszelkie niezbędne informacje. Komisja informuje Komitet Ekonomiczno-Finansowy o ewentualnym refinansowaniu pożyczek lub zmianie warunków finansowych.

4. Portugalia przyjmuje i wprowadza w życie dodatkowe środki konsolidacyjne mające na celu zapewnienie stabilności makrofinansowej, w przypadku gdyby takie środki okazały się niezbędne w okresie, w którym udzielana jest pomoc. Władze Portugalii z wyprzedzeniem konsultują z Komisją i EBC ewentualne przyjęcie takich dodatkowych środków.

Artykuł 3

1. Niniejszym zatwierdza się przygotowany przez władze Portugalii projekt dostosowawczego programu gospodarczego i finansowego („program”).

2. Wypłata każdej kolejnej raty następującej po pierwszej z nich jest uzależniona od zadowalającej realizacji programu, a w szczególności od spełnienia szczegółowych warunków dotyczących polityki gospodarczej określonych w protokole ustaleń. Obejmują one m.in. środki przewidziane w ust. 4–8 niniejszego artykułu.

▼M8

3. Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w nie może przekroczyć 5,9 % PKB w 2011 r., 5,0 % PKB w 2012 r., 5,5 % PKB w 2013 r. i 4 % PKB w 2014 r. Na potrzeby kalkulacji deficytu nie uwzględnia się ewentualnych kosztów budżetowych środków wsparcia dla banków przyjętych w kontekście strategii rządu dotyczącej sektora finansowego. Konsolidacja budżetowa osiągnięta zostanie za pomocą wysokiej jakości środków o trwałym charakterze, przy ograniczeniu do minimum konsekwencji konsolidacji dla słabszych grup społecznych.

4. Portugalia przyjmie środki określone w ust. 5-8 przed końcem wskazanego roku, przy czym dokładne terminy na lata 2011-2014 są określone w protokole ustaleń. Portugalia będzie gotowa do przyjęcia dodatkowych działań konsolidacyjnych mających na celu osiągnięcie docelowych wartości deficytu w okresie objętym programem.

▼B

5. Do końca 2011 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:

▼M3

a) docelowy poziom deficytu budżetowego w 2011 r. osiągnięty zostanie dzięki zastosowaniu wyjątkowego środka. Aktywa nabyte w wyniku przeniesienia funduszy emerytur kapitałowych do państwowego systemu zabezpieczenia społecznego nie mogą być wykorzystane w sposób, który zagrozi długoterminowej stabilności portugalskich finansów publicznych;

▼M3

b) Portugalia przyjmie środki poprawiające zarządzanie finansami publicznymi. Portugalia wdroży środki przewidziane w nowym prawie budżetowym, w tym wprowadzi średniookresowe ramy budżetowe i utworzy niezależną radę budżetową. Ramy budżetowe na szczeblu lokalnym i regionalnym zostaną znacząco wzmocnione, w szczególności poprzez sformułowanie podstawowych wariantów dostosowania odpowiednich przepisów w zakresie finansowania do wymogów prawa budżetowego. Portugalia zintensyfikuje sprawozdawczość w zakresie finansów publicznych i ich monitorowanie oraz wzmocni przepisy i procedury regulujące wykonanie budżetu. Rząd Portugalii przygotuje strategię zatwierdzania i regulowania zaległości, która zawierać ma plan działań określający sposoby ustabilizowania poziomu zaległości i stosowny harmonogram, a także analizę różnych wariantów regulowania zaległości. Jeżeli chodzi o partnerstwa publiczno-prywatne, rząd Portugalii nie może przystępować do żadnych nowych partnerstw publiczno-prywatnych do czasu ukazania się wyników analizy dotychczasowych partnerstw publiczno-prywatnych przewidzianej w programie oraz przedstawienia planowanych reform prawnych i instytucjonalnych;

▼M1

c) Portugalia będzie nadal wspierać funkcjonowanie rynku pracy, w szczególności podejmując środki służące zreformowaniu przepisów o ochronie zatrudnienia, ustalaniu wynagrodzenia i aktywnej polityce rynku pracy;

▼B

d) w energetyce Portugalia podejmie środki na rzecz ułatwienia nowym podmiotom wejścia na rynek, wspierania utworzenia iberyjskiego rynku gazu oraz zweryfikowania mechanizmów wsparcia i opłat wyrównawczych mających zastosowanie do wytwarzania energii elektrycznej. W odniesieniu do pozostałych sektorów sieciowych, zwłaszcza transportu, telekomunikacji i usług pocztowych, Portugalia przyjmie dodatkowe środki na rzecz wspierania konkurencji i elastyczności;

▼M3

e) Portugalia będzie kontynuować otwieranie swojej gospodarki na konkurencję. Rząd portugalski podejmie wszelkie niezbędne środki, aby zagwarantować, że państwo portugalskie lub dowolny organ publiczny nie będzie zawierać, jako udziałowiec, umów, które mogłyby ograniczać swobodny przepływ kapitału lub wpływać na kierowanie spółkami. Przepisy nowego prawa prywatyzacyjnego nie będą naruszać zasad swobodnego przepływu kapitału ani nie będą przyznawać państwu specjalnych praw lub umożliwiać korzystania z tych praw. Przeprowadzony zostanie przegląd prawa konkurencji, którego celem będzie zwiększenie tempa i skuteczności egzekwowania przepisów tego prawa;

▼B

f) Portugalia poprawi praktyki i przepisy w dziedzinie zamówień publicznych, aby przyczynić się do stworzenia bardziej konkurencyjnych warunków dla przedsiębiorczości oraz do zwiększenia efektywności wydatków publicznych;

▼M1

g) Portugalia przyjmie środki służące poprawie efektywności i stabilności spółek należących do państwa na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym. Portugalia przygotuje wszechstronny dokument strategiczny w sprawie spółek należących do państwa, zawierający przegląd struktury taryf i świadczonych usług oraz plan zaostrzający wymogi w zakresie zaciągania pożyczek od 2012 r. Portugalia wdroży bieżące plany służące obniżeniu kosztów operacyjnych o średnio co najmniej 15 % w spółkach należących do państwa na szczeblu centralnym z wyłączeniem sektora zdrowia oraz przygotuje równoważny plan dla spółek należących do państwa na szczeblu regionalnym i lokalnym;

▼M3

h) Portugalia przygotuje porozumienie finansowe z autonomicznym regionem Madery („RAM”) zgodne z programem. Do czasu uzgodnienia tego porozumienia oraz uwzględnienia jego realizacji w budżecie RAM Portugalia ściśle monitoruje wykonanie budżetu RAM, zawiesza transfery środków publicznych na rzecz rządu RAM oraz nie przyjmuje odpowiedzialności za żadne nowe zadłużenie handlowe lub finansowe rządu RAM oraz spółek będących jego własnością, które nie zostało zatwierdzone przez Ministerstwo Finansów.

▼M6

6. W 2012 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:

a) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2012 r. nie może przekroczyć 5,0 % PKB. Portugalia będzie nadal uważnie obserwować rozwój sytuacji budżetowej i wdrażać dalsze środki służące dostosowaniu polityki, aby osiągnąć wyznaczony na 2012 r. cel. W tym celu Portugalia zamrozi niektóre środki z budżetu na 2012 r. przeznaczone na projekty inwestycyjne, których dotychczas nie rozpoczęto; podniesie opłaty skarbowe od nieruchomości wysokiej wartości; podwyższy stawki podatku od dochodów z inwestycji; przyśpieszy realizację niektórych środków przewidzianych w budżecie na 2013 r. mających wpływ na świadczenia socjalne; wdroży dodatkowe środki generujące oszczędności w zużyciu pośrednim oraz służące pozyskaniu innych przychodów w celu zapewnienia osiągnięcia docelowej wartości deficytu na 2012 r.;

b) Portugalia będzie dążyć do ograniczenia wydatków w 2012 r. o co najmniej 6,8 mld EUR, między innymi poprzez zmniejszenie wynagrodzeń i zatrudnienia w sektorze publicznym; zmniejszenie wysokości emerytur; przeprowadzenie kompleksowej reorganizacji administracji na szczeblu centralnym, polegającej na wyeliminowaniu niepotrzebnych stanowisk i innych przypadków nieefektywności; ograniczenie transferów do przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa; reorganizację i zmniejszenie liczby gmin i sołectw; cięcia wydatków na edukację i opiekę zdrowotną; zmniejszenie transferów do samorządów regionalnych i lokalnych; oraz zmniejszenie nakładów inwestycyjnych i innych wydatków zgodnie z programem;

c) po stronie dochodów Portugalia wdroży środki w zakresie dochodów o wartości co najmniej 3 mld EUR, w tym poprzez poszerzenie bazy podatkowej w zakresie podatku VAT w drodze ograniczenia zwolnień podatkowych oraz reorganizację wykazu towarów i usług podlegających obniżonej, pośredniej i wyższej stawce podatkowej; podwyżkę akcyzy; poszerzenie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych i podatkiem dochodowym od osób fizycznych poprzez ograniczenie odliczeń podatkowych i zasad specjalnych; zapewnienie zbieżności odliczeń od podatku dochodowego od osób fizycznych mających zastosowanie w przypadku rent i emerytur oraz dochodów z pracy; oraz zmiany zasad opodatkowania nieruchomości polegające na znacznym ograniczeniu zakresu zwolnień. Środkom tym towarzyszyć będą działania na rzecz zwalczania uchylania się od opodatkowania, zwalczania oszustw podatkowych i zwalczania szarej strefy;

▼M6

d) Portugalia będzie kontynuować przyjmowanie środków służących usprawnieniu zarządzania finansami publicznymi. Portugalia wdroży środki przewidziane w nowym ramowym prawie budżetowym, w tym wprowadzi średniookresowe ramy budżetowe. Ramy budżetowe na szczeblu lokalnym i regionalnym zostaną znacząco wzmocnione, w szczególności poprzez dostosowanie odpowiednich przepisów o finansowaniu do wymogów prawa budżetowego. Portugalia zintensyfikuje sprawozdawczość w zakresie finansów publicznych i ich monitorowanie oraz wzmocni przepisy i procedury regulujące wykonanie budżetu. Rząd Portugalii będzie stosować strategię w zakresie zatwierdzenia i regulowania zaległych płatności oraz zintensyfikuje wdrażanie ustawy o kontroli zobowiązań w celu zapobieżenia powstawaniu nowych zaległości. Portugalia wdroży nowe ramy prawne i instytucjonalne dotyczące partnerstw publiczno-prywatnych. Dopóki nowe ramy nie staną się w pełni skuteczne, nie zostanie zainicjowane żadne partnerstwo publiczno-prywatne. W oparciu o badanie przygotowane przez międzynarodową firmę audytorską Portugalia opracuje szczegółowy plan strategiczny, w pełni zgodny z obowiązującymi przepisami prawa Unii, w tym przepisami dotyczącymi zamówień publicznych, w celu osiągnięcia istotnych korzyści budżetowych, przy jednoczesnym ograniczeniu do minimum poziomu zadłużenia, oraz zapewnienia trwałej redukcji zobowiązań publicznych. Portugalia przyjmie przepisy regulujące tworzenie i funkcjonowanie przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym;

e) Portugalia będzie stosować nowe przepisy w celu reorganizacji struktury samorządu terytorialnego i znacznego zmniejszenia liczby jednostek samorządu terytorialnego. Zmiany te wejdą w życie przed rozpoczęciem następnej tury wyborów lokalnych. Ponadto Portugalia pogłębi starania mające na celu usprawnienie sektora publicznego poprzez zmniejszenie liczby podmiotów i lepszy podział zadań na wszystkich szczeblach sektora instytucji rządowych i samorządowych;

f) Portugalia pogłębi swoją reformę administracji podatkowej poprzez wzmocnienie powiązań między organem Autoridade Tributária e Aduaneira i jednostkami odpowiedzialnymi za pobór składek w strukturach systemu zabezpieczenia społecznego, zmniejszenie liczby urzędów gmin i zlikwidowanie pozostałych wąskich gardeł w systemie odwoływania się od decyzji podatkowych;

g) Portugalia wdroży porozumienie finansowe z autonomicznym regionem Madery;

h) Portugalia przyjmie środki służące poprawie efektywności i stabilności przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym. Portugalia zbada alternatywne sposoby służące zarządzaniu wysokim zadłużeniem ciążącym na przedsiębiorstwach będących własnością skarbu państwa, w tym Parpública, oraz zapewni lepsze warunki finansowania rynkowego. Portugalia będzie dążyć do osiągnięcia równowagi operacyjnej na poziomie sektorowym do końca 2012 r.;

i) Portugalia będzie kontynuować wdrażanie programu prywatyzacji. Trwa proces bezpośredniej sprzedaży Caixa Seguros – działalności ubezpieczeniowej Caixa Geral de Depósitos;

j) rząd Portugalii przedłoży parlamentowi portugalskiemu projekt ustawy w celu dostosowania wysokości odpraw dla pracowników do średniej w Unii wynoszącej 8–12 dni za każdy rok pracy i ustanowienia funduszu wypłacającego odprawy;

▼M6

k) Portugalia będzie wspierać takie kształtowanie się wynagrodzeń, które będzie zgodne z założonymi celami, a mianowicie wspieraniem tworzenia miejsc pracy i zwiększaniem konkurencyjności przedsiębiorstw, dążąc do skorygowania zaburzeń równowagi makroekonomicznej. W okresie obowiązywania programu ewentualne podniesienie płacy minimalnej może nastąpić tylko wówczas, gdy będzie uzasadnione rozwojem sytuacji gospodarczej i sytuacji na rynku pracy. Podjęte zostaną środki celem usunięcia słabości obecnych mechanizmów negocjowania wynagrodzeń, w tym przepisy mające na celu zdefiniowanie na nowo kryteriów i procedur rozszerzania zakresu układów zbiorowych oraz ułatwienie zawierania porozumień na poziomie przedsiębiorstw. Do tego czasu układy zbiorowe nie mogą być przedłużane;

l) Portugalia będzie nadal podnosić skuteczność swojej aktywnej polityki rynku pracy zgodnie z wnioskami zawartymi w sprawozdaniu z oceny oraz zgodnie z planem działania na rzecz poprawy funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia;

m) Portugalia wdroży środki określone w planach działania na rzecz poprawy jakości kształcenia i szkolenia na poziomie ponadgimnazjalnym i zawodowym;

n) usprawnione zostanie funkcjonowanie systemu wymiaru sprawiedliwości poprzez wprowadzenie środków zaproponowanych w planie reformy wymiaru sprawiedliwości oraz poprzez zastosowanie ukierunkowanych środków mających na celu stopniowe usuwanie zaległości w sądach i upowszechnienie alternatywnych metod rozwiązywania sporów;

o) Portugalia będzie kontynuowała proces otwierania swojej gospodarki na konkurencję. Rząd Portugalii podejmie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby jego działania nie ograniczały swobodnego przepływu kapitału, a w szczególności zapewnienia, aby państwo portugalskie ani żaden organ publiczny nie zawierały, jako udziałowcy, umów, które mogłyby ograniczać swobodny przepływ kapitału lub wpływać na kierowanie spółkami. Portugalia będzie wspierać funkcjonowanie wolnych zawodów poprzez zwiększenie ram uznawalności kwalifikacji zawodowych oraz likwidację zbędnych ograniczeń dotyczących zawodów regulowanych. W sektorze budownictwa i nieruchomości Portugalia zmniejszy uciążliwość wymogów w stosunku do usługodawców transgranicznych oraz dokona przeglądu przeszkód w podejmowaniu działalności przez usługodawców;

p) poprawione zostaną ramy w zakresie konkurencji i regulacji. Portugalia podniesie poziom niezależności i autonomii najważniejszych krajowych organów regulacyjnych oraz wzmocni zarządzanie nimi; wdroży przepisy dotyczące konkurencji celem zwiększenia tempa i skuteczności egzekwowania przepisów prawa konkurencji; oraz będzie monitorowała napływ nowych spraw i składała sprawozdania dotyczące działania specjalnego sądu do spraw konkurencji, regulacji i nadzoru;

▼M6

q) w sektorze energetycznym Portugalia podejmie środki służące ułatwieniu nowym podmiotom wchodzenia na rynek, wspieraniu utworzenia iberyjskiego rynku gazu oraz podejmie dalsze kroki w celu pełnej transpozycji trzeciego pakietu energetycznego UE. Aby zapewnić niezależność i autonomię krajowego organu regulacyjnego oraz zadbać o to, by przysługiwały mu uprawnienia przewidziane w trzecim pakiecie energetycznym UE, Portugalia przyjmie do trzeciego kwartału 2012 r. nowe regulaminy organów regulacyjnych, jak uzgodniono w lipcu 2012 r. z Komisją, EBC i MFW, oraz zapewni ich skuteczność przed końcem roku 2012, tak aby zaczęły obowiązywać wraz z początkiem liberalizacji rynku energii elektrycznej i gazu. Portugalia podejmie środki na rzecz zweryfikowania mechanizmów wsparcia i opłat wyrównawczych mających zastosowanie do wytwarzania energii elektrycznej. Portugalia podejmie środki w celu ograniczenia nadmiernej wysokości rent ekonomicznych i wyeliminowania długu taryfowego do 2020 r., zwracając szczególną uwagę na opłaty wyrównawcze z tytułu gwarancji dostaw energii elektrycznej, specjalnego systemu (energia ze źródeł odnawialnych – poza gwarantowanymi w ramach mechanizmu przetargowego – i kogeneracji) i zwykłego systemu („CMEC” i „CAE”);

r) w odniesieniu do pozostałych sektorów sieciowych, zwłaszcza transportu, telekomunikacji i usług pocztowych, Portugalia przyjmie dodatkowe środki służące wspieraniu konkurencji i elastyczności;

s) Portugalia przyjmie szereg środków w celu zwiększenia skuteczności systemów udzielania pozwoleń w dziedzinie planowania przestrzennego, udzielania zezwoleń na działalność przemysłową i handlową oraz w sektorze turystyki. Ponadto rząd Portugalii przeanalizuje i przyśpieszy rozpatrywanie wniosków o udzielenie zezwoleń na planowane projekty inwestycyjne, które pozostają nierozpatrzone lub co do których nie podjęto decyzji przez okres dłuższy niż 12 miesięcy;

t) Portugalia przygotuje plan działania zawierający środki mające na celu ułatwienie przedsiębiorstwom, zwłaszcza MŚP, dostępu do finansowania i do rynków eksportowych.

▼M9

7. W 2013 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:

a) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2013 r. nie może przekroczyć 5,5 % PKB. Na potrzeby obliczenia deficytu nie uwzględnia się ewentualnych kosztów budżetowych środków wsparcia banków przyjętych w kontekście rządowej strategii dotyczącej sektora finansowego. Działania konsolidacyjne przewidziane w budżecie na 2013 r. i w budżecie uzupełniającym będą rygorystycznie wdrażane w pozostałej części roku. Ponadto, jeżeli pojawią się kolejne odchylenia w realizacji budżetu, rząd wdroży dodatkowe środki naprawcze;

b) Portugalia będzie kontynuować wdrażanie programu prywatyzacji;

c) Portugalia zakończy wdrażanie strategii polegającej na korzystaniu ze wspólnych służb w administracji publicznej;

d) Portugalia będzie nadal reorganizować i racjonalizować funkcjonowanie sieci szpitali poprzez specjalizację, koncentrację i ograniczanie zakresu usług szpitalnych, wspólne zarządzanie oraz wspólne działanie szpitali oraz zapewni realizację wieloletniego planu działania na rzecz reorganizacji szpitali;

▼M9

e) w następstwie przyjęcia zmian do nowej ustawy w sprawie umów najmu i dzierżawy na obszarach miejskich nr 6/2006 oraz dekretu z mocą ustawy upraszczającego procedury administracyjne dotyczące renowacji Portugalia przeprowadzi kompleksowy przegląd funkcjonowania rynku mieszkaniowego;

f) Portugalia opracuje krajowy system ewidencji gruntów, który umożliwi bardziej sprawiedliwy podział korzyści i kosztów miejskiego planowania przestrzennego;

g) z poszanowaniem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 września 2013 r. Portugalia opracuje i wdroży alternatywne warianty reformy rynku pracy o podobnym skutku do tych, które w tym orzeczniu zostały uznane za niezgodne z konstytucją;

h) Portugalia będzie wspierać takie kształtowanie się wynagrodzeń, które będzie sprzyjać tworzeniu miejsc pracy i zwiększaniu konkurencyjności przedsiębiorstw, w dążeniu do skorygowania zaburzeń równowagi makroekonomicznej. W okresie obowiązywania programu ewentualne podniesienie płacy minimalnej nastąpi tylko wtedy, gdy będzie uzasadnione rozwojem sytuacji gospodarczej i sytuacji na rynku pracy;

i) Portugalia będzie nadal podnosić skuteczność swojej aktywnej polityki rynku pracy zgodnie z wnioskami zawartymi w sprawozdaniu z oceny oraz zgodnie z planem działania na rzecz poprawy funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia;

j) Portugalia będzie nadal wdrażać środki określone w jej planach działania na rzecz poprawy jakości kształcenia i szkolenia na poziomie ponadgimnazjalnym i zawodowym, w szczególności rząd przedstawi plany zwiększenia efektywności ram finansowania szkół oraz doprowadzi do powstania referencyjnych szkół zawodowych;

k) Portugalia zakończy proces przyjmowania pozostałych sektorowych zmian niezbędnych do pełnego wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/123/WE ([1]);

l) rząd przedstawi parlamentowi portugalskiemu zmienione statuty organizacji zawodowych;

m) Portugalia zatwierdzi odpowiednie poprawki do rozporządzeń wykonawczych krajowych organów regulacyjnych;

n) Portugalia będzie publikowała kwartalne sprawozdania dotyczące stopy odzysku, długości i kosztów spraw dotyczących niewypłacalności przedsiębiorstw, długości i kosztów spraw podatkowych oraz wskaźnika zakończonych sądowych postępowań egzekucyjnych;

o) Portugalia poprawi warunki prowadzenia działalności gospodarczej poprzez realizację zaplanowanych reform dotyczących zmniejszenia obciążeń administracyjnych (w pełni operacyjne punkty kompleksowej obsługi przewidziane przez dyrektywę 2006/123/WE i wdrożenie inicjatywy przewidującej zniesienie zezwoleń) oraz poprzez dalsze uproszczenie istniejących procedur wydawania zezwoleń, uregulowań i innych obciążeń administracyjnych w gospodarce, które stanowią główną przeszkodę na drodze do rozwoju działalności gospodarczej;

p) Portugalia dokończy reformę systemu zarządzania portami, w tym dokona przeglądu koncesji na eksploatację portu;

([1]) Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).

▼M9

q) Portugalia wdroży środki służące poprawie funkcjonowania sektorów telekomunikacji i usług pocztowych;

r) Portugalia wdroży środki służące poprawie funkcjonowania systemu transportu;

s) Portugalia wdroży środki służące wyeliminowaniu długu taryfowego związanego z energią;

t) Portugalia zapewni stosowanie nowych ram prawnych i instytucjonalnych w odniesieniu do partnerstw publiczno-prywatnych, ponadto zapewni dalsze renegocjacje umów partnerstwa publiczno-prywatnego dotyczących dróg zgodnie z planem strategicznym przedstawionym przez rząd oraz ze zmianami ram regulacyjnych w celu uzyskania znacznych korzyści budżetowych, zwłaszcza w 2013 r.;

u) Portugalia będzie nadal koncentrować się na środkach ukierunkowanych na zwalczanie oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania oraz zwiększy poziom przestrzegania przepisów prawa podatkowego przez podatników.

▼M11

8. W 2014 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:

a) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych nie może przekroczyć 4 % PKB w 2014 r., a narastanie nowych zaległości płatniczych zostanie wstrzymane. Na potrzeby obliczania deficytu docelowego nie uwzględnia się ewentualnych budżetowych kosztów środków wsparcia banków przyjętych w kontekście rządowej strategii dotyczącej sektora finansowego. Aby osiągnąć ten cel, Portugalia zrealizuje działania konsolidacyjne o wartości 2,3 % PKB, określone w ustawie budżetowej na 2014 r. i w przepisach towarzyszących przyjętych w tym celu;

b) w celu kontroli potencjalnego przekroczenia poziomu wydatków rząd będzie ściśle monitorował przestrzeganie pułapów wydatków dla ministerstw za pomocą comiesięcznych sprawozdań składanych Radzie Ministrów;

c) Portugalia szybko określi i wdroży przewidywane zmiany warunków kwalifikowania się do emerytur rodzinnych, a także do końca marca — projekt ustawy ramowej regulującej warunki sprzedaży zezwoleń na prowadzenie gier hazardowych *online*. Ponadto Portugalia podejmie zdecydowane kroki w celu wdrożenia uzgodnionej sprzedaży niektórych koncesji na eksploatację portów;

d) kompleksowa reforma podatku dochodowego od osób prawnych zostanie przeprowadzona w ramach istniejących środków budżetowych, tak aby przestrzegać celów w zakresie konsolidacji budżetowej;

e) reguła stosowania okresu zawieszenia wydatków podatkowych na poziomie centralnym, regionalnym lub lokalnym zostanie utrzymana. Działania służące zwalczaniu oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania zostaną zintensyfikowane, między innymi poprzez monitorowanie systemu e-fakturowania. W celu znalezienia sposobów na ograniczenie uchylania się od opodatkowania dochodów za wynajem, do końca dwunastego przeglądu zostanie przeprowadzone badanie dotyczące „szarej strefy” na rynku mieszkaniowym;

▼**M11**

f) jeżeli urzeczywistni się niepożądane ryzyko prawne lub ryzyko, jakim obarczone jest wykonanie budżetu, Portugalia wdroży środki wyrównawcze wysokiej jakości w celu osiągnięcia docelowej wartości deficytu;

g) rząd określi środki niezbędne do osiągnięcia docelowego deficytu budżetowego na poziomie nieprzekraczającym 2,5 % PKB w 2015 r. Szczegółowe plany zostaną uwzględnione w dokumencie dotyczącym strategii budżetowej na rok 2014, który ma być opublikowany do końca kwietnia 2014 r., a który również określa szczegółowe pułapy wydatków w poszczególnych ministerstwach. W celu spełnienia unijnych wymogów dotyczących ram budżetowych w dokumencie tym zawarte zostaną również szczegółowe informacje odnośnie do średniookresowych planów budżetowych;

h) strategia konsolidacji na 2015 r. będzie wzmocniona między innymi następującymi środkami:

(i) opracowaną w 2014 r. przez rząd jednolitą siatką płac z myślą o wdrożeniu jej w 2015 r., mającą na celu racjonalizację i spójność polityki płacowej w przypadku wszystkich ścieżek kariery w sektorze publicznym;

(ii) jednolitą siatką dodatków do wynagrodzeń, która będzie prawdopodobnie wdrożona w 2014 r., by osiągnąć pełny wpływ na budżet w 2015 r.;

(iii) nowe kompleksowe środki w ramach obecnej reformy emerytalnej służącą poprawie długoterminowej stabilności systemu emerytalnego. Ustanowiony ostatnio komitet ds. reformy emerytalnej opracuje szczegółowe dane na temat reformy. Reforma obejmie środki krótkoterminowe, wiążące jeszcze bardziej uprawnienia emerytalne z kryteriami demograficznymi i ekonomicznymi, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady progresywności, zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego w sprawie konwergencji systemu emerytalnego pracowników publicznych (CGA) z systemem ogólnym. Konkretny kształt tej reformy ma być przedstawiony przed dwunastym przeglądem wraz z projektem ustawy, która ma być przedłożona Parlamentowi w pierwszej połowie roku. Zostaną szczegółowo określone dalsze kroki zapewniające długoterminową stabilność systemów emerytalnych. Ponadto rząd zapewni, by wprowadzone ostatnio podniesienie wieku emerytalnego było w roku 2014 r. skutecznie stosowane wobec emerytów objętych systemem CGA; oraz

(iv) inne środki służące osiągnięciu wartości docelowej na poziomie 2,5 % PKB zostaną określone do połowy kwietnia tego roku;

i) średniookresowa strategia budżetowa będzie opierać się na dalszych reformach, które są między innymi przedstawione we wniosku dotyczącym reformy państwa. Reformy te mają na celu podniesienie efektywności sektora publicznego i jakości świadczonych przez niego usług. W oparciu o pierwszą turę konsultacji z partnerami społecznymi postępy w realizacji tego planu będą przedmiotem dyskusji podczas dwunastego przeglądu;

▼**M11**

j) Portugalia opublikuje jako część budżetu na 2014 r. sprawozdanie z wydatków podatkowych obejmujące organy administracji centralnej, regionalnej i lokalnej;

k) do końca czerwca 2014 r. Portugalia utworzy dział rachunkowości w ministerstwie finansów w celu poprawy ram rachunkowości i sprawozdawczości sektora publicznego. Do jego zadań będzie należeć zapewnienie odpowiedniego ujmowania przychodów, wydatków, aktywów i pasywów związanych z rachunkami bankowymi instytucji rządowych i samorządowych, zadłużeniem i partnerstwami publiczno-prywatnymi;

l) przepisy dotyczące kontroli zobowiązań muszą być w pełni wprowadzone w życie we wszystkich podmiotach publicznych, aby powstrzymać tworzenie nowych zaległości płatniczych;

m) Portugalia podejmie dodatkowe środki w celu dalszego wzmocnienia systemu zarządzania finansami publicznymi. Do końca marca Portugalia dokona przeglądu ramowej ustawy budżetowej, aby dokonać pełnej transpozycji odpowiednich przepisów Unii. Ponadto Portugalia przeprowadzi bardziej kompleksowy przegląd ramowej ustawy budżetowej, tak aby zmniejszyć rozdrobnienie budżetu dzięki ograniczeniu liczby jednostek budżetowych i przeglądowi klasyfikacji dochodów własnych, aby zreorganizować strukturę środków budżetowych i zwiększyć rozliczalność oraz aby ugruntować stan finansów publicznych w perspektywie średnioterminowej. Najważniejsze aspekty i struktura nowej ustawy zostaną opracowane do końca kwietnia 2014 r. Portugalia zapewni, aby środki mające na celu wdrożenie nowych ram budżetowych na poziomie centralnym były stosowane również na poziomie regionalnym i lokalnym;

n) Portugalia w pełni wdroży nowe ramy prawne i instytucjonalne dotyczące partnerstw publiczno-prywatnych. W różnych sektorach będą kontynuowane renegocjacje partnerstw publiczno-prywatnych w celu ograniczenia ich wpływu na budżet. Sprawozdania roczne na temat partnerstw publiczno-prywatnych dostarczą szczegółowej oceny zagrożeń budżetowych wynikających z partnerstw publiczno-prywatnych oraz koncesji, w czasie wystarczającym do przeprowadzenia oceny ryzyka dla budżetu. Zgodnie z nową ustawą ramową o przedsiębiorstwach państwowych oraz wraz ze zwiększeniem roli ministerstwa finansów jako udziałowca tych przedsiębiorstw, zostanie zwiększona liczba personelu jednostki technicznej stworzonej na potrzeby ich monitorowania. Rząd będzie kontynuował realizację kompleksowego programu restrukturyzacji przedsiębiorstw państwowych w celu utrzymania i wzmocnienia zrównoważonych wyników operacyjnych. Rząd będzie kontynuował już rozpoczęte programy prywatyzacji;

o) Portugalia będzie kontynuować program reform na rzecz nowoczesnej, skuteczniejszej administracji skarbowej zgodnej z najlepszymi międzynarodowymi praktykami. Do marca 2014 r. Portugalia ogłosi wykaz 50 % lokalnych urzędów skarbowych, które mają zostać zamknięte do maja 2014 r. Do czasu dwunastego przeglądu liczba zasobów ludzkich przeznaczonych na cele audytu administracji podatkowej zwiększy się o co najmniej 30 % całkowitej liczby personelu. W ramach administracji podatkowej utworzony zostanie nowy departament ds. usług dla podatników, grupujący różne usługi dla podatników. W pierwszym kwartale 2014 r. jednostka ds. zarządzania ryzykiem uzyska pełną operacyjność i początkowo

▼**M11**

zajmie się ukierunkowanymi projektami mającymi na celu zwiększenie przestrzegania przepisów przez osoby pracujące na własny rachunek i osoby zamożne. Przestrzeganie przepisów podatkowych będzie przedmiotem stałego monitorowania. Zostaną wzmocnione ramy prawne i regulacyjne dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy, aby zwalczać w sposób bardziej skuteczny pranie pieniędzy i związane z nim przestępstwa, w tym przestępstwa podatkowe;

p) Portugalia przedstawi sprawozdanie w następujących celach:

(i) zidentyfikowanie przypadków powielania usług i jurysdykcji oraz innych źródeł nieefektywności na centralnym i lokalnym poziomie administracji; oraz

(ii) reorganizacja sieci zdecentralizowanych usług ministerstw głównie poprzez sieć »Lojas do Cidadão« (punkty kompleksowej obsługi w organach administracji i przedsiębiorstwach użyteczności publicznej) i inne rozwiązania obejmujące bardziej efektywny podział geograficzny i zintensyfikowanie wykorzystania wspólnych usług w administracji publicznej oraz wykorzystania administracji elektronicznej;

q) Portugalia będzie nadal wdrażać strategię wspólnych usług w administracji publicznej, zwłaszcza w zakresie zarządzania zasobami kadrowymi i w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych;

r) Portugalia będzie kontynuować wdrażanie reform zarządzania zasobami ludzkimi w administracji publicznej. W oparciu o wyniki ankiety i sprawozdanie dotyczące dodatków do wynagrodzeń, projekt przepisów dotyczących jednolitej siatki dodatków do wynagrodzeń zostanie przedstawiony przed dwunastym przeglądem w celu wprowadzenia ich w życie do czerwca 2014 r. Z końcem marca 2014 r. zostanie zatwierdzona przez Parlament nowa ogólna ustawa o pracy w administracji publicznej, upraszczająca i kompilująca istniejące przepisy dotyczące zatrudnienia w sektorze publicznym, wzorując się na strukturze kodeksu pracy obowiązującego w sektorze prywatnym;

s) Portugalia zapewni efektywność i skuteczność systemu opieki zdrowotnej poprzez kontynuowanie racjonalnego wykorzystania usług i kontrolę wydatków, w tym wydatków publicznych na produkty lecznicze i opiekę szpitalną oraz poprzez wyeliminowanie zaległości płatniczych;

t) Portugalia będzie nadal reorganizować i racjonalizować funkcjonowanie sieci szpitali poprzez specjalizację, koncentrację i redystrybucję usług szpitalnych oraz zapewni realizację wieloletniego planu działania na rzecz reorganizacji szpitali;

u) Portugalia będzie kontynuować przeprowadzanie reform służących rozwiązaniu problemu wysokiego poziomu segmentacji rynku pracy;

▼**M11**

v) Portugalia będzie wspierać takie kształtowanie się wynagrodzeń, które będzie sprzyjać tworzeniu miejsc pracy i zwiększaniu konkurencyjności przedsiębiorstw, w dążeniu do skorygowania zaburzeń równowagi makroekonomicznej. W okresie obowiązywania programu ewentualne podniesienie płacy minimalnej nastąpi tylko wtedy, gdy będzie uzasadnione rozwojem sytuacji gospodarczej i sytuacji na rynku pracy;

w) Portugalia będzie nadal zapewniać skuteczność aktywnej polityki rynku pracy zgodnie z wnioskami zawartymi w sprawozdaniu z oceny oraz zgodnie z planem działania na rzecz poprawy funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia;

x) Portugalia będzie nadal wdrażać środki określone w planach działania na rzecz poprawy jakości kształcenia i szkolenia na poziomie ponadgimnazjalnym i zawodowym, oraz zwiększać zaangażowanie sektora przedsiębiorstw w system kształcenia i szkolenia na poziomie zawodowym;

y) Portugalia wdroży plan utworzenia niezależnego operatora logistyki w zakresie gazu ziemnego i energii elektrycznej;

z) Portugalia wdroży odpowiednie środki, aby wyeliminować dług taryfowy związany z energią oraz aby zapewnić stabilność krajowego systemu elektroenergetycznego;

aa) Portugalia przyjmie środki wzmacniające funkcjonowanie systemu transportu; plan strategiczny dotyczący transportu na lata 2011–2015 zostanie w pełni wdrożony, włącznie z długoterminowymi działaniami zapewniającymi wydajność i stabilność;

bb) Portugalia będzie kontynuować transpozycję unijnych pakietów kolejowych;

cc) Portugalia będzie nadal udoskonalać system zarządzania portami, jego uregulowania ekonomiczne i funkcjonowanie;

dd) Portugalia będzie kontynuować eliminowanie barier wejścia, złagodzi istniejące wymogi dotyczące zezwoleń oraz zmniejszy obciążenia administracyjne w sektorze usług;

ee) Portugalia zakończy proces przyjmowania ustaw o budownictwie i innych zmian sektorowych niezbędnych do pełnego wdrożenia dyrektywy 2006/123/WE oraz, w razie potrzeby, przedłoży je Parlamentowi;

ff) rząd przedstawi parlamentowi zmienione statuty organizacji zawodowych;

▼M11

gg) Portugalia poprawi warunki prowadzenia działalności gospodarczej poprzez zakończenie wdrażania trwających reform dotyczących zmniejszenia obciążeń administracyjnych, w szczególności zapewniając pełną operacyjność punktów kompleksowej obsługi zgodnie z dyrektywą 2006/123/WE oraz dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([1]) oraz poprzez dalsze uproszczenie istniejących procedur wydawania zezwoleń, uregulowań i innych obciążeń administracyjnych w gospodarce, które stanowią główną przeszkodę na drodze do rozwoju działalności gospodarczej;

hh) w następstwie przyjęcia zmian do ustawy w sprawie nowych umów najmu i dzierżawy na obszarach miejskich nr 6/2006 oraz dekretu z mocą ustawy upraszczającego procedury administracyjne dotyczące renowacji Portugalia przeprowadzi kompleksowy przegląd funkcjonowania rynku mieszkaniowego;

ii) rząd zatwierdzi odpowiednie zmiany w statutach krajowych organów regulacyjnych oraz zapewni skuteczne funkcjonowanie modelu finansowania organu ds. konkurencji;

jj) Portugalia oceni wpływ fakultatywnej rachunkowości kasowej w systemie VAT;

kk) Portugalia będzie kontynuować wdrażanie szeroko zakrojonego programu w zakresie zbyt skomplikowanych procedur licencjonowania, regulacji i innych obciążeń administracyjnych w gospodarce.

9. W celu przywrócenia zaufania do sektora finansowego Portugalia będzie dążyć do utrzymania odpowiedniego poziomu kapitału w swoim sektorze bankowym oraz zapewni przeprowadzenie uporządkowanego zmniejszenia udziału finansowania dłużnego zgodnie z terminami określonymi w protokole ustaleń. W związku z tym, aby zachować stabilność finansową, Portugalia wdroży strategię dla portugalskiego sektora bankowego, którą uzgodniono z Komisją, EBC oraz MFW. W szczególności Portugalia:

a) zapewni, aby bufory kapitałowe banków pozostały odpowiednie oraz były zgodne z nowymi przepisami w sprawie wymogów kapitałowych ustanowionymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/WE ([2]);

b) zaleci swoim bankom trwałe wzmocnienie ich bufora zabezpieczeń;

c) zobowiąże się do zapewnienia — w razie potrzeby — dalszego wsparcia systemowi bankowemu, zachęci banki do poszukiwania finansowania przez sektor prywatny, podczas gdy środki z mechanizmu wsparcia wypłacalności banków będą dostępne zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa na potrzeby dalszego wspierania banków zdolnych do utrzymania się na rynku, a wsparcie to będzie ściśle uzależnione od spełnienia określonych warunków;

([1]) ►C2 Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22). ◄

([2]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

▼**M11**

d) zapewni zrównoważone i uporządkowane zmniejszanie udziału finansowania dłużnego w sektorze bankowym, co ma zasadnicze znaczenie dla trwałego wyeliminowania braku równowagi w zakresie finansowania oraz dla ograniczenia uzależnienia od finansowania w ramach Eurosystemu w perspektywie średniookresowej. Przeglądy planów finansowania banków i planów uzupełnienia kapitału będą przeprowadzane kwartalnie;

e) będzie w dalszym ciągu wzmacniała organizację nadzoru Banco de Portugal, zoptymalizuje jego procedury nadzorcze oraz opracuje i wdroży nowe metody i narzędzia nadzoru. Banco de Portugal dokona przeglądu standardów dotyczących kredytów zagrożonych w celu osiągnięcia konwergencji z kryteriami zwartymi w stosownym standardzie technicznym Europejskiego organu bankowego w terminie określonym na poziomie unijnym;

f) będzie kontynuować kwartalne monitorowanie potencjalnych potrzeb kapitałowych banków, stosując wybiegające w przyszłość podejście uwzględniające warunki skrajne, w tym poprzez integrację nowych, odgórnych ram dotyczących testów warunków skrajnych z procesem zapewniania jakości, który umożliwia przegląd głównych czynników uzyskiwanych wyników;

g) będzie kontynuować ścisłe monitorowanie wdrożenia środków uzgodnionych w planach restrukturyzacji banków, które otrzymały publiczne wsparcie kapitałowe;

h) zapewni terminowe zbycie spółek zależnych oraz aktywów we wszystkich trzech państwowych spółkach specjalnego przeznaczenia, w tym za pośrednictwem dwóch wybranych usługodawców;

i) dokona analizy planów naprawy banków oraz wyda wytyczne w sprawie planów naprawy zgodnie z odpowiednimi standardami technicznymi europejskiego organu bankowego i odpowiednim ustawodawstem unijnym w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych, oraz przygotuje plany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na podstawie sprawozdań przedłożonych przez banki;

j) sporządzi kwartalne sprawozdania na temat wdrażania nowych narzędzi służących restrukturyzacji; będzie kontynuować monitorowanie wdrażania ram zachęcających instytucje finansowe do dokonywania — na drodze pozasądowej — restrukturyzacji zadłużenia gospodarstw domowych i ułatwi stosowanie ram dotyczących restrukturyzacji zadłużenia przedsiębiorstw. Przygotuje, w konsultacji z Banco de Portugal, plan strategiczny służący rozwiązaniu problemu nadmiernego zadłużenia przedsiębiorstw i wspierający przesunięcie kapitału w kierunku produktywnych sektorów gospodarki, przy jednoczesnym wspieraniu stabilności finansowej;

k) będzie kontynuować monitorowanie — w formie kwartalnych sprawozdań — wysokiego zadłużenia przedsiębiorstw i gospodarstw domowych, a także wdrożenie nowych ram restrukturyzacji zadłużenia, aby zapewnić ich jak najskuteczniejsze funkcjonowanie;

l) w oparciu o przedstawione już wnioski będzie zachęcać do zróżnicowania możliwości finansowania sektora przedsiębiorstw, opracuje i wdroży rozwiązania stanowiące alternatywne — w stosunku do tradycyjnych kredytów bankowych — źródła finansowania dla sektora przedsiębiorstw, poprzez szereg środków służących poprawie ich dostępu do rynków kapitałowych;

▼M11

m) nadal będzie oceniać wpływ, jaki na bieżące stopy procentowe wywierają ulepszenia instrumentów kredytowych gwarantowanych przez państwo; będzie gotowa do podjęcia innych środków politycznych, jeśli okaże się to konieczne, by zagwarantować, że oprocentowanie kredytów gwarantowanych przez państwo jest ustalane w sposób konkurencyjny i przejrzysty na korzyść ostatecznych kredytobiorców; będzie systematycznie sporządzać sprawozdania z dokonanych postępów;

n) ustanowi instytucję finansową ds. rozwoju (DFI) mającą na celu usprawnienie i centralizację wdrażania instrumentów finansowych wspieranych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i funduszy inwestycyjnych na okres programowania 2014-2020. DFI nie przyjmuje od ludności depozytów ani innych środków podlegających zwrotowi, nie prowadzi też bezpośredniej akcji kredytowej ani nie inwestuje w obligacje rządowe i nie udziela pożyczek rządowi. Zostanie opracowany projekt modelu działalności DFI i jej statut w celu uniknięcia dodatkowych obciążeń lub zagrożeń dla finansów publicznych.

▼M6

10. W celu zapewnienia sprawnej realizacji warunków programu oraz wsparcia działań mających na celu osiągnięcie trwałej korekty zaburzeń równowagi Komisja na bieżąco zapewnia doradztwo i wskazówki dotyczące reform polityki budżetowej, rynku finansowego i reform strukturalnych. W ramach pomocy dla Portugalii Komisja, wraz z MFW i we współpracy z EBC, dokonuje okresowych przeglądów skuteczności i wpływu uzgodnionych środków na gospodarkę i społeczeństwo, a także zaleca niezbędne korekty w celu zwiększenia tempa wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy, przy jednoczesnym zapewnieniu niezbędnej konsolidacji fiskalnej i ograniczeniu do minimum szkodliwych skutków społecznych, szczególnie w odniesieniu do najsłabszych grup portugalskiego społeczeństwa.

▼B

Artykuł 4

Portugalia otworzy specjalny rachunek prowadzony przez Banco de Portugal do celów zarządzania środkami otrzymanymi w ramach pomocy finansowej Unii.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.